

Motion till riksdagen 2021/22:2369

av **Lars Püss (M)**

Trafikverkets dysfunktionalitet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kraftfullt utkräva ansvar av Trafikverket gällande att hålla budget i långt högre utsträckning och göra mer korrekta kostnadsberäkningar i stora infrastrukturprojekt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Trafikverket är en myndighet som gång på gång brister i sin förmåga att hålla sig inom budget. Otillräckliga beslutsunderlag och bristfälliga upphandlingar är stora problem som gör att kostnaderna för infrastrukturprojekt ökar. Skattebetalarna är de som får stå för den allt dyrare notan. Dessutom utan att få en chans att kunna ompröva investeringar, då Trafikverket inte återkopplar med information när man upptäcker att kostnaden ökar.

Dysfunktionaliteten uppmärksammas återkommande i granskningsrapporter från Riksrevisionen. Några nedslag:

- Hösten 2019 publicerades granskningsrapporten Drift och underhåll av statliga vägar – betydligt dyrare än avtalat (RiR 2019:24). ”Slutkostnaden för drift och basunderhåll av det statliga vägnätet blir i genomsnitt mer än 40 procent högre än vad som ursprungligen upphandlades.”
- Hösten 2020 kom granskningsrapporten Drift och underhåll av järnvägar – omfattande kostnadsavvikelser (RiR 2020:17). ”Riksrevisionens bedömning är att upphandlingarna inte fungerar så effektivt som de borde och att staten därmed skulle kunna få mer drift och underhåll för pengarna.”
- I juni i år kom ytterligare en granskningsrapport: Kostnadskontroll i infrastrukturinvesteringar (RiR 2021:22). ”Vidare framträder brister i Trafikverkets uppföljning av kalkylarbetet. Trots omfattande kostnadsunderskattningar saknas en systematisk utvärdering av vad som orsakar kostnadsökningar och hur dessa orsaker kan förebyggas i framtiden.”

Samtliga tre rapporter framför hård kritik kring Trafikverkets arbetssätt. Trots det görs inga större förändringar för att komma till rätta med problemen. Pengarullningen till Trafikverkets felberäknade projekt fortsätter utan att det leder till några större konsekvenser för ansvarig myndighet. Ostlänken och Förbifart Stockholm är två av flera exempel på projekt som kraftigt överskridit budget i närtid. I Riksrevisionens senaste granskningsrapport av de senaste fyra årens investeringar var den genomsnittliga kostnadsökningen 39 procent jämfört med den ursprungliga budgeten. Det har inneburit en ökning på totalt 58 miljarder.

Detta måste få ett slut. Trafikverkets oförmåga att hålla i pengar och göra korrekta underlag är inte acceptabel för en av våra största och viktigaste myndigheter. Därför krävs politiskt krafttag för att en gång för alla få stopp på Trafikverkets systematiska felberäkningar och oförmåga att hålla budget.

Lars Püss (M)